

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De crebrâ per diem mentis in Deum elevatione ex omnibus, quæ per
sensus attinguntur, animæque potentiis se objiciunt

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

4tò. Ante omnia justitia ritè administranda, in quo maximè Christiana
elucet politia.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54773)

206 *Pars secunda de elevatione*
inter hos, quòd quosdam tractarint crudeliter,
aliqui titulum habent *Tyrannorum*. Jam verò
tot variis in ditionibus habemus gratiosissimos
& clementissimos Dominos, quibus subditi
plus ac possunt, subinde debent contribuere,
& ità ad sanguinem usque quasi emunguntur,
Ideo S. Franciscus de Paula Principi cuidam
nummum ab ipso eulum ostendens ex eo ex-
pressit sanguinem, dicens, hunc esse subdito-
rum suorum nimium oppressorum.

420.

*Ante omnia justitia ritè administranda, in quo
maximè Christiana elucet politia.*

Audite Reges, & intelligite, discite Judices
finium terra, prabete aures, qui continetis
multitudines, & placetis vobis in turbis nationum,
quoniam data est à Domino potestas vobis, & vir-
tus ab Altissimo, qui interrogabit opera vestra, &
cogitationes scrutabitur, quoniam cum essetis mi-
nistri regni illius, non rectè judicastis, nec custo-
distis legem justitia. Ecce lectionem, quam Rex
Salomon Regibus & Principibus dat Sap. 6.

Dices impossibile esse ut Principes ac Reges
impediant, quòd minùs multæ sæpè commit-
tantur injustitiæ. R. saltem primaria eorum
cura sit has impedire in quantum possunt, vi-
gili oculo attendant ad omnes, ut Deus summi-
tati scalæ, quam vidit Jacob Gen. 28. è terra
in calum porrectam, innixus as-& descenden-

tes per eam Angelos observabat. Quod sanè non fit, quando Principe venationibus, potatione, ludis, quisquiliis distento, aut, quod pejus est, & sæpè à pseudopoliticis ministris unice quæritur, mulierum amore irretito, Consiliarii ejus pro suo libitu propriâque augendâ crumenâ omnia administrant. Fœdius adhuc est, si ipse Princeps, cum inter potentiores non sit, avarus nummisque inhians corruptiones cum sibi fido Ministro, sive pro officiis distribuendis, sive justitia administranda dividat, & sic illud II. I. verificetur: *Principes tui infideles socii furum, omnes diligunt munera, sequuntur retributiones.* Hoc sæpè talis occæcatus Princeps, utcunque sibi sapere videatur, latere omnes autumat, & ipse infidus Minister uni vel alteri sub secreto prodit, & hic iterum sub manu aliis, nomenque sui Principis mille diris & execrationibus exponit.

Ob injustitiam integra regna stirpesque Regiæ & Ducales subvertuntur, & malignorum Ministrorum nepotes ad incitas redacti experiuntur tritum illud:

De malè questis non gaudet tertius heres,

Econtra videmus gentiles aut heterodoxos Principes eorumque Ministros benedictionem habere temporalem à Deo, quia ritè administrant justitiam. Misera rerum facies in regno vel imperio; ubi in ditione una non datur ad altius tribunal appellatio. Si per tres ut vocant instan-

instantias aut revisionem ultimam à iudicibus
 præoccupatis aut corruptis opprimatur iustitia,
 & casus evidens denegatæ iustitiæ, etiamsi in al-
 tiore tribunali probari posset, succumbere de-
 bet præpotentiæ. Quod, si jam in ditione, ubi
 ad altius tribunal admittitur appellatio, defectu
 æris appellantem sequi non potes, aut magnis
 etiam expensis sequaris, iterum miseria est cum
 aceto, si vel sis ob absentiam requisiti ad id nu-
 meri Senatorum, vel nimiam præviè deciden-
 dorum copiam per lustra benè longa sepulta ma-
 neat, vel si eam evicisti denuò etiam profuso
 largiter ære, executionem latæ sententiæ vel
 ab hac vel ab ista aula impetrare non possis. In-
 nocentius XI, Pontifex Maximus solebat dicere,
 se Leopoldum Imperatorem in vivis Sanctorum
 numero posse adscribere, si iustitia in Germa-
 nia meliùs administraretur. Sed variis ut notum
 est de causis piissimus hic Princeps omnem non
 potuit submovere lapidem seu remoram in iure
 dicundo & vel maximè exequendo. Ut jam
 practicè ostendam, qua methodo Princeps pro-
 curare possit, ut benè, quantum ab ipso pen-
 det, administretur iustitia. *1mo.* Per securos
 canales expiscetur, an inter constitutos à se ju-
 dices sint, qui non nisi uncti laborent, & ma-
 gis ungenti etiam plus æquo faveant. *2do.*
 An assueti sint conviviiis, lusibus, compotatio-
 nibus in seram noctem, & hinc die altero debi-
 to tempore & horâ iudiciis interesse non pos-
 sint, sed crapulam edormire debeant, nec acta
 præviè relegere potuerint. Eiusmodi defectus

magnam sæpè remoram cursui litium injiciunt.
3tio. An verè capaces debitæque scientiâ instru-
cti sint (quòd per fidos & rerum intelligentes
resciri potest , antequam officium Consiliarii
Aulici iis conferatur) in hoc enim sæpè defectus
est , quòd parentes pro filiis , vel hi ipsi pro se
eadem , quæ parentes habuère , honorum quæ-
rant subsellia , & per patronos mediante uncti-
one adipiscantur , ad quæ requisita talenta
scientiam multò minùs experientiam aut praxin
non habent. instigant etiam ad honorifica
ejusmodi officia prensanda mulieres , ne in con-
viviis conventibus inferior iis locus inter sibì
alias æquales assignetur. Unde pedetentim ir-
reperitur turba Consiliariorum , quæ paucos nume-
ret verè capaces incorruptos & assiduos. Cer-
tè bona apud Sinas politia est , ut non tantùm
attendatur ad parentum merita , sed filiorum
quoque capacitatem , qui si in examinibus plu-
ribus rigidè tentati non subsistant , etiamsi sint
primariorum mandarinorum filii , ad politica &
jus administrandum non admittuntur , sed ad
militaria applicantur officia. Et dolendum est,
quòd [apud Catholicos maximè] omnes ca-
paces & incapaces prætendant officia , in quibus
solida requiritur jurium scientia , & pro merca-
tura militia vel aliis , ad quæ capaces essent , ne-
goriis addiscendis & tractandis , pauci sint candi-
dati ; hinc illa Notariorum , Procuratorum , Ad-
vocatorum , Consiliariorum est copia unâ ex
parte indocta ex alterâ indigens , ut tot praxibus
& abusibus opus sit ad panem lucrandum. 4to.

Non

Non plures ergo, quam respectu ditionis suæ opus est, Consiliarios Aulicos habeat Princeps eosque tum à fidelitate ac pietate, tum à capacitate & scientia conspicuos, & his solis largius assignet stipendium; ut eo animati corruptiones non presentent, & tamen familiam suam pro statu, in quo sunt, honestè ac decenter alere, proles ad statum competentem perducere, iisque etiam honestam hæreditatem relinquere possint, maximè si absque eo media à se habeant, vel per uxorem acceperint. Et in genere loquendo, si hi capaces sint, etiam aliis minoribus habentibus, nisi valdè excellentem scientiam aut talenta habeant, essent præferendi, quia sic dirà necessitas eos potenter non tentat ad acceptandas corruptiones aut quærendas. Siquidem salarium, quod Principes aliqui multos, & plures ac necessum esset respectu ditionis suæ, habentes Consiliarios iis annuatim assignant, vix sufficit ad sylvia uxoriæ vestis persolvendum, *scilicet*. Demum Princeps crebrò & iteratò urgeat, ne nimia in litibus decidendis protrahatur mora, citò expediantur ea, quæ altioris non sunt indaginis, & cætera intra constituta à se tempora conficiantur. Scio hoc non placet illis, qui propter unum scriptum volunt acquirere additamentum ad olera, & ob aliud bonum vinum adjici; ad tertium crumenam farciri, sed bonum commune privatis prævalet & sæpè sordidè quæritis commodis.